

Diana Vrabie, *URME PE NISIP*

Margareta CURTESCU,
doctor în filologie

Axată pe ideea de autenticitate, cartea *Urme pe nisip* ilustrează câteva manifestări ale conceptului în proza unor scriitori, mai puțin investigați, care au trăit și au creat în epoca interbelică: Ioan Sulacov, Sorana Gurian, Alexandru Robot. Remarcăm din start *structurarea judicioasă a cercetării*, care, urmînd principiul logic, debutează cu abor-darea teoretică a problemei, căreia autoarea i-a rezervat primele două capitole, *În căutarea autenticității și Convenția autenticității*, în care au fost urmărite evoluția diacronică, sensurile și perspectivele de receptare ale termenului și ale semanticii sale. Aici, cum e și firesc, scri-itura este densă în referințe la opiniile și afir-mațiile unor critici notorii, preocupați de acest subiect, în bună parte, străini (Martin Heidegger, Kandinsky, Paul Klee, Albert Thibaudet, Jose Ortega y Gasset, G. Lukacs ș.a), dar autoarea nu ignoră și opiniile exegeților autohtoni: Mircea Eliade, Lucian Blaga, Adrian Marino, Silvian Iosifescu, Al. Călinescu, Ion Vitner ș. a. Paginile denotă nu doar o activitate de lecturare a mai multor cărți, studii, articole cu această temă, ci și abilitatea cu care autoarea sistematizează aceste idei, le pune în relații, le comentează. Într-adevăr, examinate atent, capitolele introductive inițiază cititorul în subtilitățile conceptului de autenticitate, căreia Diana Vrabie

îi stabilește parame-trii, pe care îl definește, disociindu-l. Cităm doar o afirmație, care

pune în lumină trăsăturile esențiale ale conceptului: "Impresia de autenticitate la nivelul textului este sporită și de fragmentarismul însemnărilor, de stilul procesului verbal, de includerea documentarului în textura de acțiuni sau de intercalarea unor

pagini de jurnal, "regăsite" în mod întâmplător, de autocomentariu, adică reîntoarcerea textului asupra sa, de abundența metatextului, de toate procedeele de structurare" (p. 25).

Cea mai consistentă parte a cărții o formează ilustrarea propriu-zisă a autenticismului în baza unor romane mai puțin cunoscute sau chiar total inedite: *Însemnările unui flă-mînd* de Ioan Sulacov, *Zilele ce nu se întorc niciodată* de Sorana Gurian, *Music-hall* de Al. Robot, toate fiind însoțite de referințe explicative la unele probleme specificate în articolele de analiză a acestor scrieri. Cercetarea se impune prin forța de analiză, prin consemnarea și detalierea unor momente importante, prin pasaje relatate incitant, aproape ca într-un roman cu subiect literar (vezi: începutul arti-colului despre Ioan Sulacov sau amplul studiu dedicat Soranei Gurian). Se pare că Diana Vrabie, atunci cînd scrie, este preocupată de ideea cum să capteze, să mențină atenția unui posibil cititor, interesat de subiectul în cauză. Dar valoarea cărții nu constă doar în aceste detalii biografice și de istorie literară, ci și în anvergura exegezei, susținută teoretic și cu argumente textuale, cu un important aparat critic, ceea ce confirmă deschiderea autoarei spre cele mai importante surse bibliografice.

Urme pe nisip este o carte cu personalitate, utilă pentru studenții de la filologie, pentru că îi inițiază într-un capitol mai puțin cercetat, cel al prozei interbelice din Basarabia, oferindu-le tuturor celor interesați de evoluția narațiunii românești din prima jumătate a secolului trecut un important material informativ, bine sistematizat și argumentat teoretic. Demersul

cursiv, dinamic, elegant, conform cu normele cercetării literare plasate între notația teoretică și cea eseistică, profilează o primă imagine a unui specialist versat în materie de literatură, și, de ce nu, a unui critic literar, care, credem, în viitor, ne va oferi și alte cărți tot atît de bine scrise.

